

עמת (ירושלים) 50702-08-24 - מדינת ישראל נ' מוסטפא גנים

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 50702-08-24

תיק חיצוני: 153576/2024

לפני כבוד השופט דוד זילר

עוררים
נגד מדינת ישראל

משיבים מוסטפא גנים

החלטה

רקע

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום (כב' השופט ביאלין אלעזר) מיום 20.8.24 בתיק מ"ת 32105-04-24, אשר קיבלה בקשה של המשיב - במסגרת בקשה לעיון חוזר - לאפשר את יציאתו לעבודה בפיקוח.

2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום בגין עבירה של ניסיון הסעת שלושה תושבים זרים או יותר (סעיף 12א(ג)(1א)(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952); הסעת נוסעים במספר העולה על המצוין ברישיון הרכב (עבירה לפי תקנה 84(ב) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961); ונהיגה בקלות ראש (עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]).

3. כעולה מכתב האישום, המשיב נהג ביום 13.4.24 כשהוא מסיע 18 נוסעים בתוך רכבו, כשעל פי רישיון הרכב, ניתן להסיע 8 אנשים בלבד, וכשבחלקו הקדמי של הרכב מהבהבים אורות בצבע אדום-כחול. הוא נהג מכיוון שטחי האזור לכיוון כללי של ישראל. עת הגיע הוא למחסום חיזמא, נעצר רכבו ולאחר בדיקה התגלה כי הסיע ברכבו 8 תושבים זרים כשהם ללא אישור כניסה או שהיה בישראל.

4. בדיון בבית משפט השלום מיום 18.4.24 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה, תוך שהתייחס למספר עניינים שעלו לדבריו מחומר החקירה. בהחלטה מאותו היום, קבע בית המשפט כי מתקיימת עילת מעצר כנגד המשיב של מסוכנות על רקע המעשים ועל רק התקופה הבטחונית. צוין עם זאת, כי המשיב נעדר עבר פלילי. בנסיבות אלו, הורה בית משפט על שחרור לחלופת מעצר על דרך של "מעצר בית" בפיקוח אחיו של המשיב, שניהם עובדים בשיפוצים,

ואמו של המשיב, וכן מתן התחייבות עצמית על סך 30,000 ש"ח, ערבות צד ג' על סך 30,000 ש"ח על ידי כל אחד מהערבים, וכן הפקדה בסך 6,000 ש"ח. כן הורה הוא על פסילת המשיב מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה עד לתום ההליכים.

5. ביום 6.8.24 הוגשה על ידי המשיב בקשה לעיון חוזר במסגרתה צוין כי המשיב מקפיד על התנאים המגבילים שנקבעו. נטען כי טרם מעצרו עבר הוא תאונת עבודה קשה בה נקטעו שתיים מאצבעותיו ונפגעה יכולתו להתפרנס באופן רגיל, ולאחר מכן המעצר שהוטל הביא להתדרדרות כלכלית נוספת. בנסיבות אלו נטען כי העדר האפשרות להתפרנס ולעבוד בשילוב התלות באחרים והיות המשיב נטל על אחרים, עלולים להביא להתדרדרות במצבו הכלכלי, אבדן תקווה וביצוע עבירות נוספות. צויין, כי העובדה שאדם צעיר לא מתפרנס ולא משולב בתעסוקה, הינה בבחינת "מתכון לאסון".

6. לאור זאת, התבקש בית המשפט לאפשר את יציאתו של המשיב ממעצר הבית לצורך עבודה ב"שיפוצים", וזאת אצל אחיו, שהינו אחד המפקחים אשר נקבעו.

7. המבקשת הגיבה לבקשה בטענה כי לא ארע שינוי נסיבות מאז ההחלטה מיום 18.4.24. בתוך כך, נטען כי לא התגלו כל נסיבות שלא היו ידועות במסגרת הדיון הקודם שהתקיים, כי מצבו הבריאותי של המשיב היה ידוע גם אז, וכך גם לגבי המצב הכלכלי של מי שמצוי בתנאי מעצר בית ואינו יכול לעבוד.

8. עוד נטען, כי חלוף 4 חודשים בלבד מאז ניתנה ההחלטה, אינו מהווה פרק זמן משמעותי המצדיק עיון בתנאי שחרור. לעניין זה הצביעה המבקשת על החלטה שניתנה במ"ת (שלום ירושלים) 54555-03-24 מיום 29.7.24, במסגרתה דחה בית משפט בקשה דומה לעיון חוזר תוך שציין כי חלוף פרק זמן של כ- 4 חודשים, אינו משמעותי באופן המצדיק זאת (זאת תוך הצבעה על כך כי בהינתן הוראות חוק המעצרים, פרק זמן הנחזה כסביר לניהול משפט יכול לעלות אף על 18 חודשים). עוד נטען, כי לא ניתן כלל לפקח על מקום עבודה ב"שיפוצים", ומשמעות היעדרות לכך כי מבוטלים הלכה למעשה התנאים שהוטלו. המבקשת הצביעה גם על כך כי מקום ביצוע עבודות השיפוצים המבוקש הינו בקרבת האזור בו בוצעו העבירות בהן מואשם המבקש.

9. ביום 20.8.24 נערך דיון בה בבית משפט קמא, במסגרתו נחקר גם המפקח שהוצע על ידי המשיב כמי שיפקח עליו בזמן העבודה.

10. בהחלטה מיום 20.8.24 קיבל בית משפט השלום את הבקשה לעיון חוזר, וקבע כי יש מקום להיעתר לבקשה. בית משפט ציין כי העבירה המיוחסת למשיב היא עבירה שגלום בה פוטנציאל סיכון לציבור. עם זאת, הצביע הוא כי מדובר במי שנעדר כל עבר פלילי. בנסיבות אלו, קיימת התלבטות האם יש להעדיף את שהות הנאשם במעצר בית מלא או שמא יש לאפשר להיות "פרודוקטיביים" יותר ובנסיבות העניין לאפשר לצאת לעבודה ולהתפרנס, זאת כליווי ופיקוח של הערב שאושר. בית משפט ציין, כי לעיתים דווקא שהות ממושכת במעצר בית וחוסר מעש עלולים להביא להתדרדרות ולביצוע עבירות נוספות. כן הצביע בית משפט על כך כי מאז השחרור למעצר הבית, אין דיווח על הפרות תנאי השחרור.

11. בנסיבות כאלו כאמור, והגם שצוין כי בית משפט ער לפרק הזמן הקצר יחסית שחלף מאז

החלטת השחרור, נעתר בית המשפט לבקשה, ואיפשר יציאה לעבודה בימים א'-ה' בין השעות 6.30 ועד 16.30 (זאת כנגד בקשת המשיב, למתן אפשרות ביצוע העבודות בין השעות 6.00 עד 19.00 בימים א'-ה', ו- 6.00 עד 15.00 בימי ו'). בית משפט קבע, כי הדבר יעשה בליווי ובפיקוח צמוד של אחיו כל זמן יציאתו, והדגשה כי היציאה היא אך ורק למטרות עבודה ולא לתכלית אחרת.

12. על החלטה זו הגישה כאמור המבקשת ערר זה, במסגרתו חוזרת היא וטוענת כי לא חל שינוי נסיבות מאז ההחלטה מיום 18.4.24, כי ביצוע "שיפוצים" במקום בלתי מוגדר אינו מאפשר פיקוח על העבודה שהוצעה ועל שמירת התנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט, וכי מקום ביצוע השיפוצים (פסגת זאב) גובל לשטחי יהודה ושומרון, וסמוך למחסום חיזמא שם ביצע המשיב את העבירות המיוחסות לו. המבקשת ציינה שוב את המסוכנות שנשקפת מהמשיב, את הנסיבות החמורות של התנהלותו ואת התעוזה והיעדר מורא מהחוק המשתקפים מהם, כל זאת בעת מלחמה. לפיכך מבקשת היא לבטל את החלטת בית משפט השלום, ולהורות על המשך שהיית המשיב במעצר בית מלא, ללא אפשרות לצאת לעבודה.

13. ביום 25.8.24 נערך דיון בעניין בפניו. בדיון חזרו הצדדים על הטענות, והשיבו לשאלות והבהרות. ב"כ המשיב הבהיר, כי מעת שמטרת המשיב היא להתפרנס, ניתן שעבודות השיפוצים יהיו במקומות קבועים עליהם יודיע המשיב מפעם לפעם.

דיון

14. המסגרת הדיונית בה עוסק עניינו מוסדרת במסגרת סע' 52(א) לחוק המעצרים, הקובע:
"עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפדת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה".

15. נראה כי אין חולק, כי הנסיבות בדבר התאונה שעבר על פי הנטען המשיב קודם להגשת כתב האישום, וכן גם העובדה כי תנאי מעצר הבית אינם מאפשרים יציאה לעבודה על הנובע ומכך לגבי יכולת הפרנסה והפגיעה שיש בכך בנאשם, אינם כשלעצמם בגדר "עובדות חדשות".

16. בפסיקה נקבע עם זאת, כי עיון חוזר יכול להתאפשר גם בנסיבות של חלוף זמן, כאשר אמת המידה לכך משתנה בהתאם לנסיבות כל מקרה. ר' לכך, למשל, בש"פ 5060/22 מחמוד נ' מדינת ישראל (8.8.22): **"הגדרת פרק זמן מסוים כ'זמן סביר' כהגדרתו בסעיף 52(א) לחוק מבוססת על נסיבות העניין הקונקרטי והיא נעוצה באיזון שבין זכויות הנאשם לבין האינטרס הציבורי. במסגרת איזון זה יש להביא בחשבון, לצד חלוף הזמן, גם את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, התנהגותו במעצר ונסיבותיו האישיות".**

17. ב"כ המשיב הצביע לעניין זה על בש"פ 3611/10 עימד ראמל נ' מדינת ישראל (17.5.10) שם אושר עיון חוזר לאחר חלוף כחודש, והתאפשרה יציאה לעבודה. המבקשת הצביעה מצידה על החלטות אחרות, וכן כאמור על החלטה במ"ת 54555-03-24 במסגרתו אך לאחרונה סירב בית משפט השלום לאפשר עיון חוזר בנסיבות של עבירה דומה וחלוף פרק זמן דומה, תוך שציון

את המצב הבטחוני הנפיץ כיום בישראל, ואת חומרת עבירת הסעה שלא כדין באופן המסכן את בטחון המדינה ותושביה.

18. תוך שקילה של נסיבות העניין, הגעתי למסקנה כי בסופו של יום יש מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא, ולקבל את הערר. בשיקולי לכך אציין:

19. ראשית, אכן, לא ניתן להתעלם ממידת הפגיעה הקיימת במעצר הבית, ויש גם ערך במתן אפשרות ליציאה לעבודה. עם זאת, כפי שמציינת המבקשת, עובדה זו היתה ידועה כבר בעת שנקבע מעצר הבית, שנקבע חלף מעצרו של המשיב.

20. שנית, עבודת השיפוצים המוצעת, אינה מבוצעת במקום מוגדר. המשיב הביע כאמור נכונות ליידע מפעם לפעם היכן תבוצע העבודה, אך לאחר שקילה נוספת, חוששני כי ניהול "יומן מעקב" על ידי המבקשת (או המשטרה) היכן בכל רגע נתון אמור המשיב להיות בביצוע עבודות השיפוצים, אינו ישים, ואף מטיל נטל שהוא אולי כבד מדי על רשויות האכיפה, שגם כך ידיהן מלאות בעבודה. במצב דברים זה, כאשר אין מקום מקובע מראש היכן מבוצעת העבודה, קיים פתח לכך כי עבודת "השיפוצים" תהפוך למעין רישיון תנועה חופשי בשטחים שונים, חלקם אף היכן שבוצעה העבירה הקודמת, ותוך מתן אפשרות מסויימת אף לשוב ולבצעה.

21. שלישית, העבירה שבענייננו היא חמורה, במיוחד בימים אלו. הענישה הנוגעת לעבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים הוחמרה אך לאחרונה (ר' חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 38), התשפ"ד - 2024), ובענייננו המדובר במי שכתב האישום מייחס לו ניסיון הסעת 8 שוהים בלתי חוקיים, זאת כאשר הדבר מבוצע גם באופן מתריס ובעל תעוזה מרובה, כל זאת כפי שמפורט בכתב האישום שהוגש. לא ניתן להתעלם מנסיבות אלו, במיוחד בזמן הנוכחי.

22. בשקלי את כלל האמור, ביחד עם העובדה כי בסופו של יום, חלפו אך כ- 4 חדשים מאז הוחלט על מעצר הבית של המשיב, נראה לי כי טרם בשלה העת לשינוי ההחלטה הקודמת שניתנה בעניין, ומשכך כאמור אני מוצא לקבל את הערר ולקבוע כי המשיב ימשיך לשהות במעצר בית, על פי התנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט קמא מיום 18.4.24.

ניתנה היום, כ"ב אב תשפ"ד, 26 אוגוסט 2024,
בהעדר הצדדים.